

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Reglering av insiderhandel och samarbetsförfaranden, samarbetsombudsmannens anvisning av den 31 januari 2023

Samarbetsombudsmannen har den 12 april 2012 gett en [anvisning om samordning av lagstiftningen om samarbete och rätt att delta samt regleringen av insiderhandel i värdepappersmarknadslagen \(746/2012\)](#).¹ De principer i den tidigare anvisningen som gäller förhållandet mellan regleringen av insiderhandel och rätt att få information i samband med samarbetsförfaranden är fortfarande tillämpliga.

Efter att anvisningen gavs ut har rådet antagit både [marknadsmisbruksförordningen \(EU\) N:o 596/2014](#) (nedan även MAR)² och [direktivet om straffrättsliga påföljder för marknadsmisbruk 2014/57/EU](#) (MAD II).

I denna anvisning preciseras samarbetsombudsmannens anvisning av den 12 april 2012 med beaktande av de ovan nämnda regleringen i MAR och MAD II.

Marknadsmisbruksförordningen och direktivet om straffrättsliga påföljder för marknadsmisbruk trädde i huvudsak i kraft den 3 juli 2016. Ett av de viktigaste målen för förordningen är att trygga finansmarknadens integritet och förbättra investerarskyddet.

Genom MAR fastställs ett regelverk för marknadsmisbruk, dvs. insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och offentliggörande av insiderinformation. I MAR fastställs dessutom skyldigheter bland annat för personer i ledande ställning hos emittenterna och personer som står dem nära samt marknadsoperatörer och värdepappersföretag. MAR innehåller även bestämmelser om marknadssonderingar, investeringsrekommendationer samt om sådana offentliga institutioner som sprider statistik eller prognoser som kan ha väsentlig inverkan på de finansiella marknaderna.

MAR-förordningen är direkt tillämplig EU-reglering medan MAD II har införlivats i den nationella lagstiftningen. MAR omfattar en bred nivå 2-reglering, som har utfärdats genom kommissionens förordningar på nivå 2. Kommissionen har antagit förordningar på nivå 2 om bland annat offentliggörande av insiderinformation och de tekniska förfarandena vid uppskjutande av offentliggörandet, formatet och mallen för anmälan och offentliggörande av transaktioner som utförs av personer i ledande ställning samt om formatet för upprättande och uppdatering av insiderförteckningar.

MAR gäller bland annat följande bolag:

- bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad (börsnoterade bolag)
- bolag som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform (till exempel First North-bolag)
- bolag som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform (OTF)

¹Samarbetsombudsmannens anvisning om samordning av lagstiftningen om samarbete och rätt att delta samt regleringen av insiderhandel i värdepappersmarknadslagen, dnr. 47/2/2012

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG

- emittenter av obligationslån under vissa förutsättningar.³

Samarbetsombudsmannens åsikt om insiderinformationens natur och registrering i insiderförteckning

Insiderinformation är direkt – det vill säga utan särskild anmälan – sekretessbelagd information. När företrädare för ett företag röjer insiderinformation i samband med samarbets- och deltagandeförfaranden, rekommenderas enligt samarbetsombudsmannen att man konstaterar insiderinformationens konfidentiella natur separat i respektive fall. Personer som har fått insiderinformation är skyldiga att iaktta bestämmelserna om insiderhandel.

Emittenten är skyldig att meddela företrädare för personalen vilken ställning de har som insider hos emittenten.

En företrädare för personalen som hör till företagets förvaltningsorgan, dvs. förvaltningsrådet, styrelsen, direktionen och ledningsgruppen jämställs med övriga medlemmar i organet i fråga respektive organ. Om företrädarna för personalen regelbundet får tillgång till insiderinformation på grund av att de är medlemmar i ett förvaltningsorgan, är det offentliga insiders och kan registreras i det offentliga insiderregistret.

Om en företrädare för personalen i övrigt regelbundet får tillgång till insiderinformation, ska hen registreras i företagets permanenta insiderregister. En företrädare för personalen och en arbetstagare som får tillgång till insiderinformation inom ramen för ett projekt ska registreras i det projektspecifika insiderregistret.

SAMARBETSOMBUDSMANNENS ANVISNING

Om lagstiftningen om samarbete och rätt att delta förutsätter lämnande av sådan insiderinformation som avses i marknadsmissbruksförordningen (MAR) och/eller direktivet om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk (MAD II), ska den person som fått informationen registreras i insiderregistret i enlighet med vad som föreskrivs i de nämnda författningarna.⁴

Enbart det faktum att insiderinformation ingår i den information som ska lämnas räcker inte som grund för att åberopa de undantagsbestämmelser som nämns nedan.

Enligt 41 § 1 mom. i samarbetslagen (1333/2021) är arbetsgivaren inte skyldig att lämna arbetstagarna eller företrädarna för personalen uppgifter om utlämnandet enligt en objektiv bedömning orsakar betydande olägenhet eller skada för företaget eller dess verksamhet. Denna begränsning kan dock inte med stöd av 2 mom. i samma paragraf gälla uppgifter som ska lämnas till personalens förvaltningsrepresentant.

Enligt 44 § i lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag (335/2007) är ledningen och den centrala ledningen för en företagsgrupp inte skyldig att lämna arbetstagarna eller deras företrädare sådana uppgifter vilkas utlämnande

³ Källa: www.finanssivalvonta.fi.

⁴ Med ”insiderinformation” avses de typer av information som anges i artikel 7 punkterna a–d.

enligt en objektiv bedömning skulle orsaka betydande olägenhet eller skada för företagsgruppen, företaget eller dess verksamhet.

Enligt 32 § (90/2023) i lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt om arbetsgivarförpliktelser och arbetstagarinflytande vid gränsöverskridande omstruktureringar (758/2004) är europabolagets, den europeiska kooperativa föreningens eller det deltagande bolagets tillsyns- eller förvaltningsorgan, med hänsyn till särskilt vägande skäl som inte kunnat förutses, inte skyldiga att lämna arbetstägarna eller arbetstagarrepresentanterna information, om utlämnande av information enligt en objektiv bedömning skulle orsaka betydande olägenhet eller skada för produktionen eller verksamheten vid europabolaget, den kooperativa föreningen eller det deltagande bolaget eller dess dotterbolag och driftställen. Ovannämnda information ska dock lämnas utan dröjsmål när det inte längre finns grunder för avvikelser från informationsskyldigheten. Samtidigt ska det redogöras för orsakerna till det avvikande förfarandet. Undantaget kan inte gälla sådan personalrepresentation som avses i lagen.

SAMARBETSOMBUDSMANNENS BEHÖRIGHET OCH UPPGIFTER

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns en samarbetsombudsman som har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av samarbetslagen samt av andra lagar som handlar om systemen för personalens medverkan. Samarbetsombudsmannens tillsyn omfattar samarbetslagen (1333/2021), lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag (335/2007), lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt om arbetsgivarförpliktelser och arbetstagarinflytande vid gränsöverskridande omstruktureringar (758/2004) och personalfondslagen (934/2010).

Samarbetsombudsmannen har inte behörighet att ge bindande tolkningar av den lagstiftning som omfattas av tillsynen eller utfärda sådana bindande beslut som hör till en domstols behörighet.

Utanför samarbetsombudsmannens behörighet faller bland annat att övervaka efterlevnaden av regleringen av insiderhandel samt att ge råd och anvisningar om den. Dessa uppgifter hör till Finansinspektionen. Också strafflagstiftningen faller utanför samarbetsombudsmannens behörighet.

ANVISNINGENS ART OCH BESVÄRSFÖRBUD

De synpunkter som framförs i anvisningen är inte juridiskt bindande. Endast en domstol kan komma med ett juridiskt bindande ställningstagande. I anvisningen får ändring inte sökas genom besvär. (43–45 och 48 § i förvaltningslagen och 2 § i lagen om samarbetsombudsmannen).